Vilniaus r. Avižienių
gimnazijos mokinių pažangos ir
pasiekimų vertinimo tvarkos
Aprašo priedas Nr. 1

VILNIAUS R/ AVIŽIENIŲ GIMNAZIJOS LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS DALYKO PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais dalyko tikslais ir ugdymo proceso organizavimu. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus, vadovaujamasi Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. V-1309), Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. Nr. V-1269), Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymas Nr. ISAK-556), Avižienių gimnazijos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2024 – 08 – 30 V-61.

Mokinių žinių ir gebėjimų tikrinimo metodai: kontrolinis darbas, rašinys, atpasakojimas, savarankiškas darbas, diktantas, projektinis darbas.

Kontrolinis darbas:

- rašomas visą pamoką, pabaigus temą;
- ištaisyti kontroliniai darbai grąžinami pateikiant įvertinimą per savaitę nuo parašymo dienos;
- kontrolinio darbo data pranešama ne vėliau nei prieš 1 savaitę.

Rašiniai:

- rašomas vieną ar dvi pamokas;
- ištaisyti rašiniai grąžinami pateikiant įvertinimą per savaitę nuo parašymo dienos;
- rašinio rašymo data pranešama ne vėliau nei prieš 1 savaitę.

III-IV klasių mokinių darbuose yra atsižvelgiama į tai, ar mokinys remiasi skaitytu visu kūriniu, ar tiktai ištrauka.

Savarankiškas darbas:

- rašomas iki 30 min. pakartoti bei įtvirtinti ankstesnės pamokos temą;
- ištaisyti savarankiški darbai grąžinami pateikiant įvertinimą per savaitę nuo parašymo dienos;
- savarankiško darbo data pranešama prieš 1 pamoką.

Metiniai kontroliniai darbai ir bandomieji egzaminai:

- 5-8, I g ,III g klasių mokiniai mokslo metų pabaigoje rašo metinį kontrolinį darbą.

- II ir IV g klasių mokiniai pirmąjį pusmetį rašo bandomąjį egzaminą.

Kontrolinių, metinių kontrolinių darbų ir bandomųjų egzaminų atsiskaitymas: nedalyvavę pamokoje mokiniai privalo atsiskaityti per dvi savaites nuo darbo rašymo dienos, iš anksto suderinę atsiskaitymo datą ir laiką. Pažymiais taip pat vertinami kūrybiniai darbai (stendų parengimas, pasiruošimas ir dalyvavimas konkursuose), viešosios kalbos, prezentacijų parengimas ir pristatymas, atmintinai išmokti programiniai kūriniai, užklasinio skaitymo pristatymas.

Kontrolinio, savarankiško darbo perrašyti neleidžiama.

Mokiniams, neatvykusiems į kontrolinį darbą, vietoje pažymio „2“ įrašomas įvertinimas „neatsiskaityta“.

Mokinių pastangos vertinamos kaupiamuoju vertinimu (išskyrus pradines klases) mokymosi motyvacijai skatinti.

Mokinys gali būti įvertintas:

- už aktyvų darbą pamokoje;

- už namų darbų atlikimą;

- už papildomų darbų (pranešimų, projektų rengimą, jų pristatymą, darbą grupėje);

- už dalyvavimą konkursuose, olimpiadose, varžybose.

Mokytojas pasilieka teisę iškart pažymiu įvertinti vieną ar kelis mokinius už puikų namų darbų atlikimą ir/ar itin aktyvų dalyvavimą pamokoje.

Per pusmetį 5-IV g klasių mokiniai gauna ne mažiau 9 pažymius.

Lietuvių kalbos modulis (I-IV kl.) vertinamas pažymiais.

Diktantų vertinimo normos.

Diktantas vertinamas vienu pažymiu. Rašybos ir skyrybos klaidos žymimos paraštėje sutartiniais ženklais (I – rašybos klaida, V – skyrybos klaida).

Pažymys ir klaidų skaičius.

Pažymys	Rišlaus / sakinių diktanto klaidų skaičius			Žodžių diktanto klaidų skaičius
	Rašybos	Skyrybos	Bendras	
10	1	1	1	1
9	1	2	2	2
8	2	3	4	3
7	4	5	6	4

6	5	6	8	5
5	6	7–8	11	6
4	7–8	9–10	14	7–8
3	9–10	11–12	16	9–10
2	11–12	13–15	19	11–12
1	13 ir daugiau	16 ir daugiau	20 ir daugiau	13ir daugiau

Diktanto žodžių skaičius

Klasė	Rišlaus / sakinių diktanto	Žodžių diktanto
V	90–100	20–25
VI	110–120	25–30
VII	120–130	30–35
VIII	130–140	35–40
IX (I gimnazijos)	140–160	40–45
X (II gimnazijos)	160–180	45–50

Atpasakojimo vertinimas 5–10 (gimnazijos I–II) klasėse. Atpasakojimo vertinimo kriterijai.

Kriterijai	Turinio atskleidimas: esmės ir įvykių	Teksto prasmės suvokimas ir atskleidimas:	Teksto struktūra, stilius, žodyno turtingumas,	Raštingumas

Taškai	tarpusavio ryšių supratimas.	pagrindinės minties, vertybinių autoriaus nuostatų ir perkeltinių prasmių supratimas.	sintaksinių formų įvairovė.	
5	Atrinkti esminiai dalykai. Suprastos ir puikiai atskleistos veiksmo aplinkybės, veikėjų charakterio savybės, motyvai ir poelgiai, nulėmę veiksmo eigą.	Puikiai suprastos ir išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Puikiai paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir nutylėti ar prieštaringi dalykai.	Tekstas prasmingai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai ir pagal situaciją; žodynas turtingas; sakinių struktūra įvairi.	Rašoma taisyklinga kalba,be klaidų.
4	Atrinkti esminiai dalykai. Iš esmės suprastos pagrindinės aplinkybės ir veikėjų motyvai bei poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	Iš esmės suprastos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos ir išryškintos atpasakojant. Paaiškintos ne tik tiesiogiai pasakytos prasmės, bet ir nutylėti ar prieštaringi dalykai.	Tekstas tinkamai suskirstytas pastraipomis; kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Rašoma taisyklinga kalba,1–2 klaidos.
3	Ne visai suprastos aplinkybės ar veikėjų motyvai ir poelgiai, kurie nulėmė veiksmo eigą.	Tik iš dalies suprastos ar ne visai išryškintos autoriaus ir veikėjų vertybinės nuostatos. Stengiamasi paaiškinti ne tik tiesiogines, bet ir perkeltines ar tiesiogiai nepasakytas prasmes.	Tekstas ne visai tinkamai suskirstytas pastraipomis; pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba,3–5 klaidos.
2	Tik dalis aplinkybių ar veikėjų motyvų ir poelgių suprasta, todėl veiksmo priežastys ne visai paaiškintos.	Bandomos aiškinti autoriaus ir veikėjų nuostatos. Paaiškintos tik tiesiogiai pasakytos prasmės, atpasakotos neesminės detalės, trūksta paaiškinimų, kurie atskleistų teksto supratimą.	Daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažnai nejaučiamos pastraipos ar sakinio ribos. Didelė dalis sakinių elementarios struktūros; žodynas elementarus /žodžiai dažnai vartojami netinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba,6–8 klaidos.
1	Bandoma suprasti, kas vyksta tekste, bet pasakojant klystama.	Apie vertybinius dalykus tik užsimenama. Esmė nesuprasta, nukrypta į neesminių dalykų paaiškinimus.	Testas nenuoseklus, nerišlus, neskaidoma pastraipomis / skaidoma nemotyvuotai.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos (9–12)klaidų.

			Sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	
0	Tekstas visiškai nesuprastas, rašoma apie dalykus, kurių nebuvo atpasakojimo tekste.	Autoriaus idėjos, vertybinės nuostatos visiškai nesuprastos.	Tekstas nerišlus, neaiškus. Sakiniai neaiškios struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos (13 ir daugiau) klaidų.

Atpasakojimo vertinimas pažymiu.

Taškai	Pažymys
20–19	10
18–17	9
16–15	8
14–13	7
12–11	6
10–9	5
8–7	4
6 ir mažiau	3

Rašinio vertinimas 5–8 klasėse.

Rašinio vertinimo kriterijai.

Kriterijai / Taškai	Temos suvokimas ir plėtojimas, teiginių pagrindimas, argumentų tinkamumas.	Struktūra ir nuoseklumas, stilius, žodyno turtingumas, sintaksinių formų įvairovė.	Raštingumas: žodynas, gramatika, rašyba, skyryba
5	Tema puikiai suprasta, tinkamai pasirinkti aspektai. Argumentai parinkti taikliai.	Yra visos trys struktūrinės dalys, skaidymas pastraipomis itin tikslingas; mintys plėtojamos nuosekliai ir kryptingai. Kalba stilinga, sakiniai įvairūs, žodžiai parenkami tiksliai, pagal situaciją.	Rašoma taisyklinga kalba, be klaidų.
4	Tema suprasta, pasirinkti tinkami aspektai. Argumentų pakanka.	Yra visos trys struktūrinės dalys, pastraipomis skaidoma prasmingai; mintys plėtojamos nuosekliai. Kalba aiški, rišli; žodžiai parenkami tiksliai; sakinių struktūra įvairi.	Rašoma taisyklinga kalba, 1–3 klaidos.

3	Tema suprasta, aspektai pasirinkti tinkamai, tačiau ne visur pavyksta išvengti paviršutiniškumo. Didžioji dalis argumentų tinkami, kartais atsitiktiniai.	Yra visos trys struktūrinės dalys, tekstas ne visada prasmingai suskaidytas pastraipomis; gali pasitaikyti pasikartojimų / nenuoseklumo. Kalba aiški, rišli; sakinių struktūra įvairi; žodžiai vartojami tinkama reikšme.	Rašoma pakankamai taisyklinga kalba, yra 4–6 klaidos.
2	Tema suprasta paviršutiniškai / iš dalies; pasirinkti aspektai ne visi išplėtoti / prieštarauja vienas kitam; dažnai tuščiažodžiaujama. Argumentai formalūs, paviršutiniški.	Rašinio struktūra turi trūkumų, ne visada jaučiamos pastraipų ribos; gali būti kartojama ar pasakojama nenuosekliai. Pasitaiko aiškumo, rišlumo, sakinių struktūros trūkumų; žodžiai ne visada vartojami tinkama reikšme.	Rašoma ne visai taisyklinga kalba, yra 7–10 klaidų.
1	Tema suprasta tik iš dalies; pasirinkti aspektai nepadeda atskleisti temos / negebama jų išskirti; dažnai tuščiažodžiaujama. Bandoma argumentuoti.	Yra ne visos struktūrinės dalys, nejaučiamos pastraipų ribos; kartojama ar pasakojama nenuosekliai. Yra daug aiškumo, rišlumo trūkumų; dažniausiai nejaučiamos sakinio ribos / sakiniai elementarios struktūros; žodynas skurdus / žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra nemažai kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (11–16 klaidų).
0	Tema nesuprasta arba rašoma apie dalykus, nesusijusius su tema. Neargumentuojama arba tuščiažodžiaujama.	Struktūra pabira; nejaučiamos pastraipų ribos; nuolat kartojama tas pats. Kalba neaiški, nerišli; sakiniai neaiškios struktūros; žodynas skurdus arba žodžiai vartojami netinkama reikšme.	Yra daug kalbos, rašybos ir skyrybos klaidų (17 ir daugiau klaidų).

Rašinio žodžių skaičius.

Klasės	Žodžių skaičius
V–VI	150
VII–VIII	200

Rašinio vertinimas pažymiu.

Taškai	Pažymys
15–14	10
13–12	9
11	8
10	7
9–8	6
7–6	5

5–4	4
3–2	3
1	2
0	1

Rašymo darbų vertinimą I-II gimnazijos klasėse vykdome pagal PUPP
vertinimo instrukciją, o III-IV gimnazijos klasėse pagal VBE II dalies vertinimo instrukciją.
Rašinio žodžių skaičius 9–10 (gimnazijų I–II) klasėse – 200-250 žodžių.

Kalbėjimo vertinimas 5–8 klasėse.

Kalbėjimo vertinimo kriterijai.

Kriterijai	Taškai	Aprašas
Temos (užduoties, klausimo) atskleidimas ir kalbėjimo tikslo suvokimas	5	Tema puikiai atskleista. Aiškiai suformuluota pagrindinė mintis (pagrįsta išvada) ir iš jos kylantys (į ją vedantys) svarbiausi teiginiai, atskleidžiama mokinio pozicija. Tinkamai parinkti argumentai (pasakojimai, pavyzdžiai, analogijos, pateikiama iliustracinė medžiaga ir pan.).
	4	Tema atskleista. Suformuluota pagrindinė mintis (pagrįsta išvada) ir iš jos kylantys (į ją vedantys) svarbiausi teiginiai, mokinio pozicija aiški. Tinkamai parinkti argumentai (pasakojimai, pavyzdžiai, analogijos, pateikiama iliustracinė medžiaga ir pan.).
	3	Tema atskleista. Pagrindinę mintį galima suprasti iš ją pagrindžiančių teiginių, argumentuojama, suformuluojamos išvados.
	2	Kartais nukrypstama nuo temos, dalis argumentų netinkami arba jų trūksta, išvados neaiškios.
	1	Nukrypstama nuo temos, teiginiai nepagrįsti, tuščiažodžiaujama.
	0	Kalbama ne į temą.
Kalbėjimo struktūra, aiškumas, sklandumas, rišlumas, sakinių ir žodyno įvairovė.	5	Kalbama sakytine kalba, įtaigiai, logiškai, nuosekliai, rišliai, struktūruotai. Žodynas turtingas, sakinių struktūra įvairi (gali būti 1–2 trūkumai).
	4	Kalbama aiškiai, sklandžiai, rišliai, struktūruotai. Žodynas turtingas, sakinių struktūra įvairi (gali būti 3–4 trūkumai).
	3	Kalbama pakankamai sklandžiai, rišliai, pasitaiko minties šuolių. Žodynas ir sakinių struktūra tinkama (gali būti 5–6 trūkumai).
	2	Kalbama nepakankamai rišliai, sakiniai vienodos struktūros, trūksta žodžių. Raiškos trūkumai netrukdo suprasti sakomo teksto.
	1	Kalbama nesklandžiai, vartojama nemotyvuotų įterpinių, daroma daug pauzių. Raiškos trūkumai trukdo suprasti sakomą tekstą.
	0	Kalbama labai trumpai, nesklandžiai, nerišliai. Beveik nesugebama sieti sakinių, dažnos nepagrįstos pauzės. Sunku suprasti sakomą tekstą
Tarties, kirčiavimo, intonacijos, gramatikos ir žodyno taisyklingumas, tinkamumas	5	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas atitinka bendrinės kalbos normas (gali būti 1–2 trūkumai). Kalbama tinkama intonacija.
	4	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas atitinka bendrinės kalbos normas (gali būti 3–4 trūkumai). Kalbama tinkama intonacija.
	3	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas vartojami pakankamai taisyklingai (5–6 trūkumai).
	2	Tartis, kirčiavimas, gramatika ir žodynas dažnai vartojami netinkamai, netaisyklingai, bet daromos klaidos netrukdo suprasti teksto.
	1	Daroma daug tarties, kirčiavimo, gramatikos ir žodyno klaidų. Tai trukdo suprasti tekstą.
	0	Daroma labai daug tarties, kirčiavimo, gramatikos ir žodyno klaidų. Tekstas beveik nesuprantamas.

Kalbėjimo vertinimas pažymiu.

Surinkti taškai	Pažymys
15	10
14	9
13–12	8
11–10	7
9–8	6
7–6	5
5–4	4
3	3
2	2
1	1

Projektinių darbų vertinimas:

Projektiniai darbai gali būti ilgalaikiai ir trumpalaikiai. Jie rengiami iš vienos temos, dalyko arba gali būti integruoti.

Ilgalaikis ir trumpalaikis projektinis darbas vertinamas nustatyta dalyko vertinimo tvarka.

PUPP vertinimo instrukcija ir

Kalbėjimo ir rašinių vertinimo instrukcijos III-IV gimnazijos klasėse pridedamos.

SUDERINTA

Lietuvių kalbos ir literatūros metodinės grupės

2026-02-17 posėdžio protokoliniu nutarimu Nr. M-01